

NOTAT

Til ministeren

8. september 2008

Høringsnotat – lov om ændring af arkivlov

Lovforslaget har til formål at præcisere retsstillingen vedr. private arkivalier på baggrund af en udtalelse fra ombudsmanden i en konkret sag. Forslaget skal sikre, at aftaler om tilgængelighed til private arkivalier, som er indgået mellem den afleverende part og det modtagende arkiv, opretholdes, uanset hvem der træffer afgørelse om benyttelsen af de pågældende private arkivalier.

Lovforslaget omfatter udelukkende en ændring i arkivlovens § 46.

Høringslisten og de indkomne svar fremgår af bilag 1.

Følgende parter har i deres høringssvar ikke haft bemærkninger til det fremsendte lovforslag:

Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse, SKAT (Skatteministeriet), Dansk Arbejdsgiverforening, Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling, Undervisningsministeriet, Kirkeministeriet, Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration, Beskæftigelsesministeriet, Forsvarsministeriet, Fødevareministeriet, Økonomi- og Erhvervsministeriet, Datatilsynet, Kommunernes Landsforening, KODA, Tilgængelighedsudvalget, Organisationen Danske Arkiver, Advokatsamfundet.

Generelle kommentarer

Udenrigsministeriet og Det Kongelige Bibliotek bemærker i deres høringssvar, at de kan tilslutte sig forslaget, idet de finder ændringen hensigtsmæssig for at sikre den fremtidige aflevering af private arkiver til Statens Arkiver.

Danske Dagblades Forening (nu Danske Mediers Forum) udtrykker i høringssvaret, at de kan støtte ændringsforslaget. Samtidig bemærker Danske Mediers Forum, at de går ud fra, at de aftaler, som indgås om tilgængelighed til private arkivalier, i vid udstrækning følger de retningslinjer og bestemmelser, som er foreskrevet i arkivloven, både hvad længden af tilgængelighedsfrister og evt. dispensation herfor.

Kulturministeriets bemærkninger:

Kulturministeriet kan bekræfte, at de aftaler, der indgås med donatorer af private arkivalier og Statens Arkiver, som oftest tager udgangspunkt i arkivlovens almindelige tilgængelighedsfrister (20 og 75 år) for at sikre så stor overensstemmelse som muligt mellem offentlige og private arkivalier og dermed en tilsvarende praksis for størst mulig åbenhed under hensyntagen til nødvendige beskyttelseshensyn.

Specifikke kommentarer

§ 46

Statsbiblioteket tilkendegiver overordnet i deres høringssvar, at de kan anbefale den foreslåede lovændring. *Statsbiblioteket* henleder dog opmærksomheden på, at der er andre institutioner end arkiver - fx *Statsbiblioteket* og *Det Kongelige Bibliotek*, som modtager private arkivalier, hvilket der i loven bør tages højde for.

Statsbiblioteket foreslår derfor en tilføjelse til § 46, stk. 6 med ordet statsligt, således at formuleringen bliver som følger:

Stk. 6. Er der i forbindelse med aflevering af private arkivalier til et statsligt, kommunalt eller regionalt arkiv ikke truffet aftale om tilgængelighed, træffer vedkommende arkiv afgørelse.

Kulturministeriets bemærkninger:

Det er korrekt, at også andre institutioner end offentlige arkiver modtager og opbevarer private arkivalier. Dette fremgår også af den nuværende arkivlov i § 45, hvor det nævnes, at også kulturelle og videnskabelige institutioner kan indsamle og opbevare private arkivalier, men ellers reguleres dette forhold ikke nærmere i arkivloven.

Den af *Statsbiblioteket* foreslåede ændring af ordlyden i stk. 6 vil ikke medføre, at kulturelle og andre institutioner med private arkivalier omfattes af de foreslåede bestemmelser. Betegnelsen "statsligt arkiv" vil kun omfatte *Statens Arkiver*, jf. bestemmelserne i arkivlovens § 1, stk. 5, og § 2.

Kulturministeriet finder således ikke grundlag for at foretage den foreslåede ændring i lovforslaget.

Kulturministeriet er dog enig i, at *Statsbiblioteket* peger på en problemstilling, som lovforslaget ikke løser. Det er imidlertid en problemstilling, som også eksisterer i den nuværende arkivlov, og som vedrører hele lovens anvendelsesområde. Skal man adressere denne problemstilling, vil det kræve mere omfattende ændringer i arkivloven end blot § 46, herunder af bestemmelserne i § 1, stk. 5, som fastsætter, at "loven gælder endvidere for offentlige arkivers virksomhed med hensyn til private arkivalier," og § 2, som fastsætter, at "De offentlige arkiver består af *Statens Arkiver* samt af kommunale og regionale arkiver".

Arkivloven regulerer således først og fremmest en lang række forhold vedr. offentlige arkivalier og offentlige arkiver. Dertil kommer som nævnt de offentlige arkivers virke på privatarkivområdet. Arkivloven har hidtil undladt nærmere at regulere forhold i institutioner uden for de offentlige arkivers kreds – fx biblioteker, museer, lokale arkiver og andre institutioner, som også kan have private arkivalier i deres besiddelse.

Statsbibliotekets forslag lægger således op til mere principielle overvejelser om arkivlovens anvendelsesområde, som slet ikke har været hensigten med dette

lovændringsforslag. Kulturministeriet finder derfor ikke, at det er tidspunktet at lave en så forholdsvis omfattende lovændring på nuværende tidspunkt, da det vil kræve en nøjere diskussion af, hvorvidt det er ønskeligt, at lovens anvendelsesområde udbredes. En sådan diskussion vil formentlig også kunne åbne op for ønsker i lokalarkivverdenen i øvrigt, som gerne ser, at staten engagerer sig mere i lokalarkiverne, også finansieringsmæssigt.

Materiale vedlagt

- Høringsliste og høringssvar
- lovforslaget

Anne Mette Risager